

การวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการใช้คำลักษณนามภาษาจีนกลางในด้านโครงสร้างไวยากรณ์
ของนักศึกษาชาวไทย และข้อเสนอแนะ

THE ERROR ANALYSIS NOUN CLASSIFIERS IN MANDARIN RELATED CHINESE
SENTENCE STRUCTURE OF THAI STUDENT AND TEACHING ADVICES

อมรา อภัยพงศ์

Ammara Apaipong

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

Faculty of Humanities and Social Sciences, Suratthani Rajabhat University

Received: February 5, 2019 / Revised: June 13, 2019 / Accepted: June 20, 2019

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อผิดพลาดการใช้คำลักษณนามที่ใช้ประกอบคำนามในภาษาจีนกลางของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี จำนวน 54 คน โดยศึกษาข้อมูลจากการรวบรวมแบบฝึกหัดและการบ้านในชั้นเรียน

การวิเคราะห์เนื้อหาจากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 มีข้อผิดพลาดเรียงลำดับรูปโครงสร้างประโยคมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 15.32 และ 9.78 ผลการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดรองลงมาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คือ เกิดจากคำขาดหรือการตกหล่นคิดเป็นร้อยละ 5.65 และข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้คำเกินคิดเป็นร้อยละ 3.38 ผลการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดรองลงมาของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 คือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้คำเกินคิดเป็นร้อยละ 3.47 และข้อผิดพลาดที่เกิดจากคำขาดหรือคำตกหล่นคิดเป็นร้อยละ 1.73 ดังนั้น ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์คือ ข้อผิดพลาดที่สำคัญอันเป็นอุปสรรคในการเรียนภาษาจีนกลาง

นอกจากนั้นข้อผิดพลาดข้างต้นยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับแนวคิดการถ่ายโอนของภาษา ซึ่งมีอิทธิพลในการใช้ภาษาที่มาจากความเหมือนหรือความต่างระหว่างภาษาแม่กับภาษาที่สอง จากการค้นพบระดับความยากของโครงสร้างไวยากรณ์คำลักษณนามจีนที่สามารถแทรกคำคุณศัพท์ การแก้ไขปัญหานี้ อาจารย์ผู้สอนสามารถนำเสนอแนวทางการสอนเชิงเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของรูปโครงสร้างแทรกคำคุณศัพท์ระหว่างภาษาไทยและภาษาจีนกลาง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างภาษาจีนกลางมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: คำลักษณนามจีน นักศึกษาชาวไทย วิเคราะห์ข้อผิดพลาด ข้อเสนอแนะ

Abstract

This paper aimed to investigate the errors on the use of Chinese noun classifiers with nouns of Thai freshmen and sophomores from Chinese major of Faculty of Humanities and Social Sciences in Suratthani Rajabhat University 54 Thai student. The data used in this study were exercises and homework collected the teaching process.

The content analysis the research found the most errors of Thai freshmen and sophomores were components of a sentence (15.32%) and (9.78%), followed by the errors of Thai freshmen were an omission of words (5.65%) and the errors of excess of words (3.38%). Followed by the errors of Thai sophomores were the errors of excess of words (3.47%) and an omission of words (1.73%). So, “grammatical error”, it was the important cause of errors in Thai student’s leaning of Chinese noun classifiers.

In addition, the errors of Chinese noun classifiers, it also concerns with language transfer. All the errors were influenced the participants’ mother tongue. According to our discoveries the difficult Chinese Grammar Structure, when adjective can be inserted with Chinese classifier. A solution to this problem is teachers are conductive to Chinese grammar structure compares the similarities and differences of Chinese and Thai classifiers the insertion of adjectives. Help for the learners more understand in the lesson.

Keywords: Chinese noun classifiers, Thai student, Error analysis, Teaching advices

บทนำ

ปัจจุบันคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ได้เปิดหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน ซึ่งเป็นหลักสูตรสองปริญญา กล่าวคือ หลักสูตรที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนมีทั้งภาษาไทยและภาษาจีน โดยได้ทำสัญญาลงนามความร่วมมือ (MOU) กับมหาวิทยาลัยครูยูนนาน สาธารณรัฐประชาชนจีน การเรียนการสอนในชั้นเรียนที่ผ่านมา ผู้เขียนมีความเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีทักษะการพูด ฟัง อ่าน เขียนในระดับพื้นฐานพอใช้ แต่ในด้านการใช้คำศัพท์และหลักไวยากรณ์ กลับพบว่า นักศึกษาบางส่วนจับหลักโครงสร้างไวยากรณ์คำลักษณนามจีนไม่แม่นยำ เช่น ภาษาจีนพูดว่า “一只猫” นักศึกษาไทยพูดเป็น “一只猫” หรือ “猫一只” และใช้รูปโครงสร้างไวยากรณ์แทรกคำคุณศัพท์ในประโยคคำลักษณนามผิดบ่อยครั้ง เช่น ภาษาจีนพูดว่า “一大块蛋糕” นักศึกษาไทยพูด

“一厚块蛋糕” เป็นต้น จากการสังเกตเบื้องต้นนอกจากพบข้อผิดพลาดจากการพูดของนักศึกษาชาวไทยแล้วยังเกิดข้อผิดพลาดการเขียนประโยคที่ ผิดจากการทำแบบฝึกหัดที่ให้ทำในชั้นเรียนอีกด้วย

ในภาษาจีนกลางมีคำชนิดหนึ่งเรียกกันว่า “เลียงฉือ (量词)” ซึ่งตรงกับคำว่า “คำลักษณนาม” ในภาษาไทย Sodsonghrit (2015: 69) กล่าวว่า ตามทฤษฎะของนักวิชาการจีนในหนังสือชื่อ “สังเขปภาษาตั้ง-ไถ” (同台语族概论) เขียนโดย เหลียงหมิ่นและจาง จวินหฺรู ได้จัดภาษา “ไท” ไว้ในภาษาตระกูลจีน-ทิเบต (汉语系) โดยมีสาขาและแขนงย่อยคือ สาขาภาษาจ้วง-ต้ง มีแขนงภาษาจ้วง-ไต ต้ง-ส่วย และหลี ในแขนงจ้วง-ไต มีสมาชิกที่มีผู้พูดตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศจีนอยู่สามภาษา ได้แก่ ภาษาไต ภาษาบู้อี้ และภาษาจ้วง ซึ่งทั้งสามภาษานี้มีความใกล้ชิดเป็น ภาษานับเดียวกันกับภาษาไทยและภาษาลา ซึ่งหมายความว่า ภาษาทั้งสามนี้เป็นภาษาที่มีความใกล้ชิดกับภาษาไทยเป็นอย่างมาก

จากการค้นคว้าหาข้อมูลพบว่า ถึงแม้ว่า นักวิชาการจีนได้จัดภาษาจีนกลางและภาษาไทยอยู่ใน ภาษาตระกูลจีน-ทิเบต แต่หน้าที่โครงสร้างไวยากรณ์

การเรียงคำในประโยคของคำลักษณนามของทั้งสอง ภาษามีความแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น

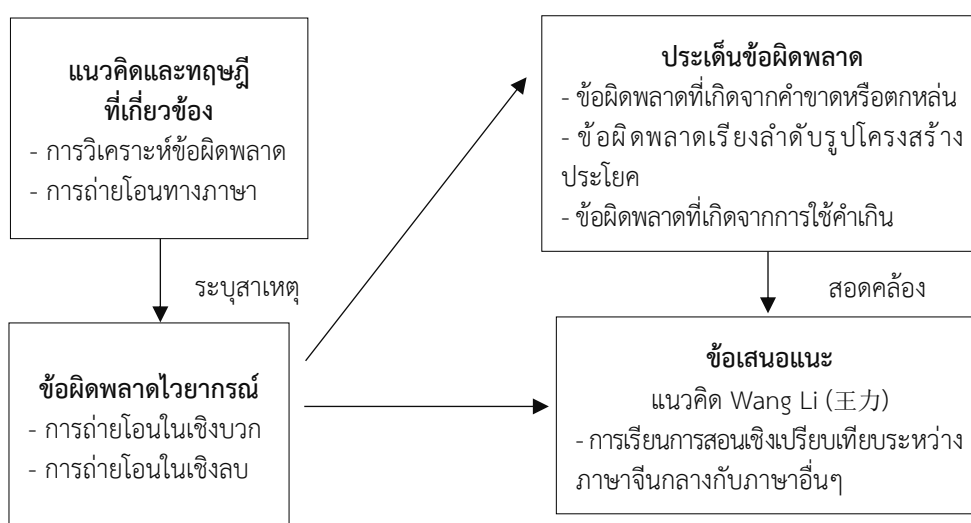
ตารางที่ 1 ตัวอย่างโครงสร้างไวยากรณ์การเรียงคำในประโยคของคำลักษณนามในภาษาจีนกลางและภาษาไทย

โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาจีนกลาง	โครงสร้างไวยากรณ์ภาษาไทย
三只鱼 (สาม ตัว ปลา) คำบอกจำนวนนับ + คำลักษณนาม + คำนาม	ปลา สาม ตัว (鱼 三 只) คำนาม + คำบอกจำนวนนับ + คำลักษณนาม

จากตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ภาษาจีนกลาง และภาษาไทยมีการลำดับรูปประโยคแตกต่างกัน ภาษาจีนกลางพูดว่า “三只鱼” รูปโครงสร้างภาษาจีนกลาง คือ “คำบอกจำนวนนับ + คำลักษณนาม + คำนาม” ภาษาไทยพูดว่า “ปลาสามตัว” รูปโครงสร้างภาษาไทย คือ “คำนาม + คำบอกจำนวนนับ + คำ ลักษณนาม” จากพจนานุกรมจีน-ไทย Aiemworamet (2010: 664) ได้ให้ความหมายของ “เลียงฉือ (noun classifiers - 量词)” ไว้ว่า “ศัพท์บอกจำนวนที่มักจะ ใช้ร่วมกับศัพท์ ตัวเลขเสมอ” เราจะเห็นได้ว่า คำลักษณนามจีนที่ใช้ ประกอบคำนามจำเป็นต้องใช้ร่วมกับคำบอกจำนวนนับ เสมอ เพราะคำลักษณนามจีนไม่สามารถนำมาใช้ตาม

ลำพังได้ จากรูปโครงสร้างเปรียบเทียบความแตกต่าง ของภาษาจีนกลางกับภาษาไทย ทำให้ผู้เขียนเกิด ความสนใจที่จะศึกษาและต่อยอดหัวข้อเรื่องข้อผิดพลาด “คำลักษณนามจีน” ของนักศึกษาวชิราวุธวิทยาลัยราชนครินทร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี เพื่อเป็นแนวทางการเตรียมสอนเนื้อหา รายวิชาภาษาจีน และนำผลที่ได้ไปพัฒนาด้านการจัด การเรียนการสอนในชั้นเรียนของนักศึกษาวชิราวุธให้ ดีขึ้น

ทั้งนี้ ผู้เขียนกำหนดกรอบแนวคิดโดยศึกษา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ ข้อผิดพลาดในมิติด้านไวยากรณ์ของภาษาจีนกลาง โดยมีกรอบแนวคิดในการเขียนบทความดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. การวิเคราะห์ข้อผิดพลาด (Error analysis - 偏误分析)

การศึกษาข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของผู้เรียนที่ใช้ภาษาที่สองไม่ถูกต้อง เพื่อระบุสาเหตุและวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของผู้เรียนในเชิงลึก ช่วงครึ่งหลังของทศวรรษ 1960 นักภาษาศาสตร์ชาวอังกฤษมีนามว่า คอร์ดอร์ (Corder-科德) ได้แบ่งคำนิยามการใช้คำผิดของภาษาไว้อีกหนึ่งชนิด คือ ความผิดพลาด (失误) ซึ่งเป็นความผิดพลาดที่สามารถเกิดขึ้นได้กับภาษาพูดและภาษาเขียน แต่อยู่ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ สามารถปรับแก้ไขให้ถูกต้องได้ด้วยตัวเอง เช่น ผู้พูดต้องการพูดว่า “ลำดับที่ 1” แต่เนื่องด้วยผู้พูดอยู่ในสถานการณ์ที่ตื่นเต้นเป็นกังวลกลับพูดขึ้นว่า “ลำดับที่ 2” ความผิดพลาดในลักษณะนี้คือ ความผิดพลาดในลักษณะส่วนบุคคลที่เกิดขึ้นได้บ่อยครั้งซึ่งสุดท้ายผู้พูดก็จะปรับแก้ไขให้ถูกต้องได้ด้วยตัวเอง Xun (2009: 191) แต่บทความนี้ต้องการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดของผู้เรียนที่อยู่ในสถานการณ์ยากต่อการแก้ไขได้ด้วยตนเอง มีผลสืบเนื่องมาจากข้อผิดพลาดการเรียนรู้ภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศซึ่งอาจมีปัจจัยอื่นๆ เข้ามาเกี่ยวข้องจนเกิดข้อผิดพลาดได้

2. การถ่ายโอนทางภาษา (Language transfer - 语言迁移)

การถ่ายโอนภาษาเป็นรูปแบบหนึ่งที่ผู้เรียนนำเอากฎเกณฑ์ของภาษาแม่มาใช้ในการเรียนภาษาที่สอง การถ่ายโอนภาษาสามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะด้วยกันคือ การถ่ายโอนในเชิงบวก (positive transfer - 正迁移) และการถ่ายโอนในเชิงลบ (negative transfer - 负迁移) กล่าวคือ ขณะที่ผู้เรียนเรียนภาษาที่สองได้รับอิทธิพลในเชิงบวกจากภาษาแม่ ซึ่งเป็นตัวช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากภาษาใหม่ได้ง่ายขึ้น กระบวนการนี้เรียกว่า “การถ่ายโอนในเชิงบวกที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่” แต่ถ้าในขณะที่ผู้เรียนเรียนภาษาที่สองได้รับอิทธิพลในเชิงลบจากภาษาเมื่อนำเอาแผนภาพของภาษาแม่มาใช้ทำให้ภาษาผิดหลักไวยากรณ์หรือเกิดการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม

กระบวนการนี้เรียกว่า “การถ่ายโอนในเชิงลบที่ได้รับอิทธิพลจากภาษาแม่”

นิยามศัพท์เฉพาะ

ข้อผิดพลาดที่เกิดจากคำขาดหรือตกหล่น (遗漏偏误) หมายถึง ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการละเว้นโดยไม่ได้นำคำลักษณะนามจีนในตำแหน่งที่เหมาะสมทำให้รูปโครงสร้างประโยคไม่สมบูรณ์ตามหลักไวยากรณ์จีน

ข้อผิดพลาดเรียงลำดับรูปโครงสร้างประโยค (错序偏误) หมายถึง ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเลือกใช้คำลักษณะนามที่วางตำแหน่งในรูปโครงสร้างหรือส่วนประกอบต่างๆ ในประโยคไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จีน

ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้คำเกิน (误加偏误) หมายถึง ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเพิ่มตำแหน่งคำศัพท์ที่เกินมา ทำให้รูปโครงสร้างหรือส่วนประกอบต่างๆ ในประโยคไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จีน

ข้อผิดพลาดในการเรียนคำลักษณะนามที่ใช้ประกอบกับคำนาม

1. ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 พบว่า ข้อผิดพลาดในการใช้คำลักษณะนามจีนกลางมาประกอบกับคำนามของนักศึกษาชาวไทยที่พบมากที่สุดคือ ข้อผิดพลาดเรียงลำดับรูปโครงสร้างประโยคมีข้อผิดพลาด 95 ประโยค คิดเป็นร้อยละของข้อผิดพลาดทั้งหมด 15.32 รองลงมาคือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากคำขาดหรือตกหล่นมีข้อผิดพลาด 35 ประโยค คิดเป็นร้อยละของข้อผิดพลาด 5.65 และลำดับสุดท้ายคือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้คำเกินมีข้อผิดพลาด 21 ประโยค คิดเป็นร้อยละของข้อผิดพลาด 3.38

2. ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 พบว่า ข้อผิดพลาดในการใช้คำลักษณะนามจีนกลางมาประกอบกับคำนามของนักศึกษาชาวไทยที่พบมากที่สุดคือ ข้อผิดพลาดในการเรียงลำดับรูปโครงสร้างประโยคมีข้อผิดพลาด 45 ประโยค คิดเป็นร้อยละของข้อผิดพลาด 9.78 รองลงมาคือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้คำเกินมีข้อผิดพลาด 16 ประโยค คิดเป็นร้อยละของข้อผิดพลาด 3.47 และลำดับสุดท้าย

คือ ข้อผิดพลาดที่เกิดจากคำขาดหรือคำตกหล่น มีข้อผิดพลาด 8 ประโยค คิดเป็นร้อยละของข้อผิดพลาด 1.73

จากการค้นพบข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ซึ่งตรงกับผลงานดัชนีของ Fan (2009) ผลการวิจัยมีการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ (语法错误) การใช้คำลักษณนามจีนที่แสดงลักษณะเฉพาะตัวของคำนาม (Classifiers - 个体量词) ของนักเรียนชาวไทย และยังสอดคล้องกับงานเขียนของ Tungsirivat (2017) ที่กล่าวว่า การถ่ายโอนของภาษา (Language transfer) ซึ่งเป็นการถ่ายโอนจากภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่สอง การถ่ายโอนนั้นมีทั้งในเชิงบวก (Positive transfer) และเชิงลบ (Negative transfer) ทั้งทางด้านไวยากรณ์ของโครงสร้างภาษา การถ่ายโอนเชิงบวกจะช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาใหม่ได้ง่ายขึ้น ในขณะที่การถ่ายโอนเชิงลบจะทำให้ผู้เรียนสร้างแผนภาพของภาษาที่เรียนส่งผลจนทำให้เกิดข้อผิดพลาด เพราะนำเอาแผนภาพของภาษาแม่มาใช้ทำให้เกิดการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสม เป็นการขัดขวางการเรียนรู้ภาษาที่กำลังเรียนอยู่ (Gass & Selinker, 2008)

จากผลข้อผิดพลาดพบว่า ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของนักศึกษาชาวไทยที่เกิดจากคำขาดหรือตกหล่นมีข้อผิดพลาดทั้งหมด 43 ประโยค คิดเป็นร้อยละของข้อผิดพลาดทั้งหมด 3.98 มีปัจจัยสำคัญมาจากการได้รับอิทธิพลการถ่ายโอนเชิงลบของภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่สอง ตัวอย่างเช่น จากการวิเคราะห์แบบฝึกหัดที่ให้นักศึกษาชาวไทยแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนกลางพบว่า เกิดข้อผิดพลาดการตกหล่นคำลักษณนามจีน ซึ่งเป็นการเลียนแบบรูปโครงสร้างประโยคของภาษาไทย ดังนี้

ตัวอย่างที่ 1: ฉันเรียนภาษาจีนสามเดือนแล้ว

คำตอบที่ผิด: 我学中文三月了

คำตอบที่ถูก: 我学中文三(个)月了

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นว่ารูปโครงสร้างคำลักษณนามของไวยากรณ์ไทยคือ “คำบอกจำนวนนับ + คำนาม” การนับรอบเดือนในภาษาไทยคือ มกราคม

กุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน ตามลำดับ ซึ่งการนับเดือนตามหลักไวยากรณ์ไทยไม่มีการวางคำลักษณนามแทรกหน้า “คำนาม” เช่น สาม (三) เดือน (月) แล้ว (了) แต่ถ้าเป็นรูปโครงสร้างไวยากรณ์จีนคือ “คำบอกจำนวนนับ + คำลักษณนาม + คำนาม” ซึ่งโครงสร้างประโยคการนับรอบเดือนในภาษาจีนเป็นการวางคำลักษณนามแทรกหน้าคำนาม เช่น 三个月了 ดังนั้นจากข้อผิดพลาดข้างต้นชี้ให้เห็นว่า ในขณะที่นักศึกษาชาวไทยทำแบบฝึกหัดข้อนี้ ผู้เรียนได้รับอิทธิพลการถ่ายโอนเชิงลบของภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่สอง คำตอบที่ได้มาคือ “我学中文三月了” ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด

ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของนักศึกษาชาวไทยที่เกิดจากการเรียงลำดับรูปโครงสร้างประโยค หมายถึง ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเลือกใช้คำลักษณนามที่วางตำแหน่งในรูปโครงสร้างหรือส่วนประกอบต่างๆ ในประโยคไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จีน ตัวอย่างเช่น จากการวิเคราะห์แบบฝึกหัดที่ให้นักศึกษาชาวไทยแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนกลางพบว่า เกิดข้อผิดพลาดการแปลเรียงลำดับรูปโครงสร้างประโยคผิด มีข้อผิดพลาดทั้งหมด 140 ประโยค คิดเป็นร้อยละของข้อผิดพลาดทั้งหมด 12.68 มีปัจจัยสำคัญมาจากการได้รับอิทธิพลการถ่ายโอนเชิงลบของภาษาแม่ โดยนำเอาแผนภาพรูปโครงสร้างประโยคของภาษาไทยมาใช้ จนทำให้ภาษาผิดหลักไวยากรณ์จีน ดังนี้

ตัวอย่างที่ 2: ลูกสุนัขหนึ่งตัว

คำตอบที่ผิด: 小狗(一只)

คำตอบที่ถูก: (一只)小狗

ตัวอย่างที่ 3: ร่มห้าคัน

คำตอบที่ผิด: 伞(五把)

คำตอบที่ถูก: (五把)伞

จากการสำรวจพบว่า ถึงแม้ว่าในชั้นเรียนมีการเรียนการสอนเกี่ยวกับรายวิชาหลักไวยากรณ์จีน อาจารย์ได้ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานไวยากรณ์จีนให้กับนักศึกษาชาวไทยแล้ว แต่ผลการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดในการเรียงลำดับรูปโครงสร้างประโยคของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กลับพบว่า มีจำนวน

มากที่สุด เหมือนตัวอย่างสองประโยคข้างต้น นักศึกษาชาวไทยยังคงใช้หลักการแปลภาษาตรงตามตัวจาก

รูปโครงสร้างไวยากรณ์คำลักษณนามไทย เช่น

ตารางที่ 2 รูปโครงสร้างไวยากรณ์คำลักษณนามไทย

รูปโครงสร้างไวยากรณ์คำลักษณนามไทย
ร่ม + ห้า + คัน (伞) (五) (把) คำนาม + คำบอกจำนวนนับ + คำลักษณนาม

ซึ่งคำตอบที่ถูกต้องคือ 五 (ห้า) 把 (คัน) 伞 (ร่ม) จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นพบว่า เนื่องจากนักศึกษาวไทยบางส่วนเพิ่งเริ่มเรียนภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศครั้งแรกในช่วงระดับปริญญาตรี ไม่มีพื้นฐานการเรียนภาษาจีนกลางระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมาก่อนเลย เหมือนกับเพื่อนนักศึกษาคนอื่นๆ ในสาขาวิชาภาษาจีน ดังนั้นขณะที่ทำแบบทดสอบทำให้นักเรียนกลุ่มนี้เกิดความมั่นใจ สับสนกับหลักไวยากรณ์ภาษาไทยที่ต้องนำมาใช้วิเคราะห์ในหลักไวยากรณ์จีน ด้วยเหตุนี้จึงเป็นสาเหตุทำให้นักศึกษาวไทยใช้หลักโครงสร้างไวยากรณ์จีนผิดในบางครั้ง

ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของนักศึกษาวไทยที่เกิดจากการใช้คำเกิน หมายถึง ข้อผิดพลาดที่เกิดจากการเพิ่มตำแหน่งคำศัพท์ที่เกินมา ทำให้รูปโครงสร้างหรือส่วนประกอบต่างๆ ในประโยคไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์จีน จากผลการวิเคราะห์พบว่า มีข้อผิดพลาดทั้งหมด 37 ประโยค คิดเป็นร้อยละของข้อผิดพลาดทั้งหมด 3.42 ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าข้อผิดพลาดการแปลจากการใช้คำเกินไม่ได้เกิดจาก

การได้รับอิทธิพลการถ่ายโอนเชิงบวกหรือเชิงลบของภาษาแม่ ดังนี้

ตัวอย่างที่ 4: เขาซื้อหนังสือเล่มบางหนึ่งเล่ม

คำตอบที่ผิด: 他买了(本一薄本)书

คำตอบที่ถูก: 他买了(一薄本)书

ตัวอย่างที่ 5: เขาซื้อเค้กก้อนใหญ่หนึ่งก้อน

คำตอบที่ผิด: 他买了(块一大块)蛋糕

คำตอบที่ถูก: 他买了(一大块)蛋糕

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่า ข้อผิดพลาดการวางตำแหน่งเพิ่มคำลักษณนามจีน “เล่ม (本)” และ “ก้อน (块)” ไม่ได้เกิดข้อผิดพลาดจากการแปลภาษา ตรงตามตัวจากรูปโครงสร้างไวยากรณ์คำลักษณนามไทย แต่ผู้เขียนค้นพบว่า นักศึกษาไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างแม่นยำจากรูปโครงสร้างประโยคคำลักษณนามจีนกลาง ซึ่งเป็นโครงสร้างที่มีคำคุณศัพท์ (形容词) แทรกอยู่หน้าคำลักษณนามจีน กล่าวคือ รูปโครงสร้างประโยคคำลักษณนามจีนยังมีอีกหนึ่งโครงสร้างที่สามารถใช้ร่วมกับคำคุณศัพท์จีนได้ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 รูปโครงสร้างไวยากรณ์แทรกคำคุณศัพท์ในประโยคคำลักษณนามจีนกลาง

รูปโครงสร้างไวยากรณ์แทรกคำคุณศัพท์ในประโยคคำลักษณนามจีนกลาง
— 薄 本 书 หนึ่ง บาง เล่ม หนังสือ คำบอกจำนวนนับ + คำคุณศัพท์ + คำลักษณนาม + คำนาม

จากรูปโครงสร้างไวยากรณ์ข้างต้น “คำบอกจำนวนนับ (数) + คำคุณศัพท์ (形) + คำลักษณนาม

(量)” คือ ข้อผิดพลาดไวยากรณ์จีนที่สำคัญในการใช้คำลักษณนามจีนประกอบกับคำนามของนักศึกษา

ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 อภิปรายผลนำเสนอแนะแนวทางการแก้ไขการเรียนการสอน ข้อผิดพลาดการใช้คำลักษณนามจีนกลางที่ใช้ประกอบกับคำนามของนักศึกษาชาวไทย

จากการที่ผู้เขียนได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหาข้อผิดพลาดในการเรียนคำลักษณนามจีนที่ใช้ประกอบกับคำนามแล้วนั้น ผู้เขียนมีความเห็นว่า ควรนำหลักการเปรียบเทียบภาษาสองภาษามาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนภาษาจีน จากผลการวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่าสาเหตุที่เกิดข้อผิดพลาดเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดจากการได้รับอิทธิพลของภาษาแม่ หากผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบความคล้ายคลึง ความเหมือน และความต่างระหว่างภาษาแม่กับภาษาต่างประเทศได้ ก็จะเป็นผลดีต่อผู้เรียนในด้านการวิเคราะห์รูปโครงสร้างไวยากรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Wang (1985) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า การเรียนการสอนเชิงเปรียบเทียบระหว่างภาษาจีนและภาษาอื่นๆ เป็นวิธีการที่มีประสิทธิผลมากที่สุด

อย่างไรก็ตามผู้เขียนกลับพบว่า ผลการวิจัยดังตัวอย่างที่ 4 และที่ 5 การใช้รูปโครงสร้างไวยากรณ์เชิงเปรียบเทียบภาษาจีนและภาษาไทยที่นำเสนอในรูปแบบการเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างนั้น ยังไม่เป็นผลในทางบวกให้กับนักศึกษาชาวไทยทุกคน ทำให้ผู้เขียนสนใจแนวทางการแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ ในเชิงลึกลงไปอีก ผู้เขียนมองว่านอกจากการใช้รูปโครงสร้างไวยากรณ์เชิงเปรียบเทียบภาษาจีนและภาษาไทยนำเสนอในรูปแบบคำอธิบายความเหมือนและความต่างให้นักศึกษาชาวไทยแล้ว ผู้เขียนมีความเห็นว่าควรใช้สไลด์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Slide) ควบคู่กับการชี้ระดับให้เห็นความเหมือนและความต่างของโครงสร้างไวยากรณ์คำลักษณนามจีนในเชิงลึก พร้อมทั้งเพิ่มคำอธิบายเชื่อมโยงไปทางด้านอรรถศาสตร์ ตัวอย่างเช่น ผู้สอนต้องแยกชนิดคำคุณศัพท์ในภาษาจีนและภาษาไทยก่อน เพื่อชี้ให้เห็นหลักการใช้ของทั้งสองภาษาว่ามีความต่างและความเหมือนอย่างไร ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบคำคุณศัพท์ในภาษาจีนกลางและภาษาไทย

คำคุณศัพท์จีน		คำคุณศัพท์ไทย	
大	小	ใหญ่ (大)	เล็ก (小)
厚	薄	หนา (厚)	บาง (薄)
长	-	ยาว (长)	สั้น (短)

ก่อนเข้าสู่บทเรียนผู้สอนควรอธิบายความเหมือนและความต่างของคำคุณศัพท์ในภาษาจีนกลางกับภาษาไทย โดยชี้ให้เห็นจุดเหมือนเสียก่อน จึงตามด้วยจุดต่าง เช่น คำคุณศัพท์ในภาษาจีนกลางที่บ่งชี้ลักษณะจำนวนมารวมถึงบรรยายลักษณะขนาดสิ่งของที่ตรงกับในภาษาไทยคือ “ใหญ่ (大)” “หนา (厚)” “ยาว (长)” และบ่งชี้จำนวนน้อยรวมถึงบรรยายลักษณะขนาดสิ่งของที่ตรงกับในภาษาไทย คือ “เล็ก (小)” “บาง (薄)”

“สั้น (短)” จากนั้นเน้นจุดต่างให้นักศึกษาเข้าใจถึงการใช้คำคุณศัพท์ “สั้น (短)” ว่าจะปรากฏในรูปประโยคคำลักษณนามไทยเท่านั้น ไม่ปรากฏในรูปประโยคคำลักษณนามจีน ตามด้วยการอธิบายรูปโครงสร้างไวยากรณ์แทรกคำคุณศัพท์ในประโยค คำลักษณนามในภาษาจีนกลางและภาษาไทย พร้อมยกตัวอย่างประโยคอธิบายเพิ่มเติมดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบรูปโครงสร้างไวยากรณ์แทรกคำคุณศัพท์ในประโยคคำลักษณนามของภาษาจีนกลางและภาษาไทย

รูปโครงสร้างประโยคในภาษาจีนกลาง 数+形+量+名	รูปโครงสร้างประโยคในภาษาไทย 名+量+形+数+量
一大捆青菜	ผักสดมัดใหญ่หนึ่งมัด (青菜捆大一捆)
一厚叠纸张	กระดาษปึกใหญ่หนึ่งปึก (纸张叠大一叠)
一小群白羊	แกะขาวฝูงเล็กหนึ่งฝูง (白羊群小一群)

จากตารางข้างบนคือ การเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของรูปโครงสร้างประโยค การใช้คำคุณศัพท์และเปรียบเทียบความหมายในรูปประโยคของทั้งสองภาษาออกมาได้อย่างชัดเจน เช่น “一厚叠纸张” จากรูปโครงสร้างประโยคในภาษาจีนจะใช้ “หนา (厚)” เพื่อบรรยายลักษณะของกระดาษที่มีการทับซ้อนกันหลายชั้น แต่ในรูปโครงสร้างประโยคภาษาไทยจะใช้คำคุณศัพท์ “ใหญ่ (大)” ซึ่งอาจเกิดจากกระบวนการความนึกคิดของผู้พูดเพื่อบรรยายลักษณะของกระดาษที่มีการทับซ้อนในมุมหนาและเกิดภาพมิติในมุมสูงโดยเชื่อมโยงจากการทับซ้อนของกระดาษที่มีจำนวนหลายแผ่น วิธีการเปรียบเทียบสองภาษาที่ชี้ให้เห็นความเหมือนและความต่างนี้จะช่วยให้นักศึกษามีมุมมองที่กว้างขึ้น ไม่ยึดติดกับกรอบไวยากรณ์จีนเพียงด้านเดียว และช่วยให้นักศึกษาสามารถแยกแยะและเข้าใจการเลือกใช้คำคุณศัพท์ที่บ่งชี้จำนวนมากจำนวนน้อย ขนาดสิ่งของที่มีลักษณะใหญ่ เล็ก ยาว สั้น หนา บาง เป็นไปตามหลักรูปโครงสร้างประโยคคำลักษณนามจีนมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยในเรื่องการวิเคราะห์รูปโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาจีนกลางและภาษาไทยเพื่อเชื่อมโยงอีกมิติหนึ่งคือ ด้านอรรถศาสตร์ของคำลักษณนามจีนออกมาได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย

บทสรุป

ผลจากการวิเคราะห์ “การศึกษาข้อผิดพลาดการใช้คำลักษณนามในภาษาจีนกลางในด้านโครงสร้างไวยากรณ์ของนักศึกษาชาวไทยและข้อเสนอแนะ” ตามที่ได้อภิปรายในข้างต้นแล้วนั้นเป็นข้อมูลนำสู่บทสรุปของการวิจัยครั้งนี้ บทความเรื่องนี้เป็นงานศึกษาข้อผิดพลาดจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาจีน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี โดยผู้เขียนเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่เคยมีการศึกษามาก่อน โดยเล็งเห็นว่าระดับการเรียนรู้ภาษาจีนกลางของนักศึกษาชาวไทยในแต่ละสถาบันมีความแตกต่างกัน อาจสะท้อนข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติออกมาไม่เหมือนกัน ส่งผลให้บทความเรื่องนี้มีโดดเด่นในด้านกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาเพื่อระบุสาเหตุข้อผิดพลาดทางด้านไวยากรณ์จีนและนำเสนอหลักการเชิงเปรียบเทียบมาเป็นความรู้นำไปประยุกต์ใช้ในชั้นเรียน จากการวิเคราะห์การใช้คำลักษณนามในภาษาจีนกลางในด้านโครงสร้างไวยากรณ์ของนักศึกษาชาวไทยพบว่า ข้อผิดพลาดของนักศึกษาที่พบมากที่สุดคือ ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของนักศึกษาชาวไทยที่เกิดจากการเรียงลำดับรูปโครงสร้างประโยครองลงมาคือ ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของนักศึกษา

ชาวไทยที่เกิดจากคำขาดหรือตกหล่น ซึ่งข้อผิดพลาดทั้งสองประเด็นนี้เกิดจากสาเหตุที่ผู้เรียนได้รับอิทธิพลการถ่ายโอนเชิงลบของภาษาแม่ไปสู่ภาษาที่สอง แต่อิทธิพลดังกล่าวกลับไม่เป็นผลกับข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ของนักศึกษาชาวไทยที่เกิดจากการใช้คำเกินสาเหตุสำคัญคือ นักศึกษาไม่สามารถเรียนรู้รูปโครงสร้างไวยากรณ์ที่สามารถแทรกคำคุณศัพท์ในประโยคคำลักษณนามจีนกลางได้อย่างแม่นยำ

นอกจากผลการวิเคราะห์ข้างต้นผู้เขียนพบว่าการสอนโดยใช้สื่อสไลด์อิเล็กทรอนิกส์เชื่อมโยงเข้ากับการสอนเชิงเปรียบเทียบเพื่อให้เห็นความเหมือนและความต่างของรูปโครงสร้างประโยคภาษาจีนกลางและภาษาไทย แล้วนำเสนอการจำแนกคำคุณศัพท์และใช้หลักการเปรียบเทียบเชิงความหมายมีผลไปสู่การเกิดกระบวนการความนึกคิดของผู้พูดเพื่อบรรยายลักษณะสิ่งของในเชิงความมีเหตุผล จากผลสรุปข้างต้นถ้ามองในแง่ทั่วไปอาจถือว่าเป็นข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่เกิดขึ้นได้บ่อยครั้ง แต่ผู้เขียนกลับมองว่าข้อผิดพลาดเหล่านี้มีผลกระทบต่อการใช้ภาษาที่สองอย่างถูกต้อง สาเหตุเริ่มมาจากภาษาพูดที่ไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนทำให้นักศึกษามีทักษะการสร้างประโยคในรูปแบบที่เจ้าของภาษาไม่ได้พูดในสถานการณ์จริง จึงทำให้เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพูดและการใช้คำลักษณนามจีนของนักศึกษาผู้ไม่เป็นธรรมชาติ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้จึงมีผลเชื่อมโยงไปถึงระดับภาษาเขียนและส่งผลต่อการเรียนภาษาจีนกลางในระดับที่สูงขึ้น เพราะฉะนั้นหากนักศึกษาชาวไทย

มีประสบการณ์ในการเรียนภาษาจีนที่มากขึ้นและเมื่อได้มีโอกาสไปใช้ชีวิตในต่างแดน ย่อมส่งผลที่ดีในการใช้คำลักษณนามในภาษาจีนกลางอย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์บทความข้างต้น ผู้เขียนมีความเห็นว่า บทความนี้สามารถต่อยอดในประเด็นการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดการใช้คำลักษณนามในภาษาจีนกลางของนักศึกษาชาวไทยโดยเน้นประเด็นศึกษาความแตกต่างระหว่างภาษาและปริชาน โดยสามารถแตกประเด็นข้อผิดพลาดออกเป็นองค์ความรู้ในเรื่องข้อผิดพลาดการใช้คำลักษณนามเข้าคู่ (名量搭配) และเชื่อมโยงกับแนวคิดและทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน (cognition – 认知) ซึ่งเป็นภาษาศาสตร์แขนงหนึ่งที่มุ่งวิเคราะห์ความนึกคิดอย่างเป็นระบบและมีเหตุผล รวมทั้งวิเคราะห์ความรู้ต่างๆ ที่เกิดจากกระบวนการสร้างมโนทัศน์ของผู้เรียนได้อีกด้วย

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของผลงานดุษฎีนิพนธ์ในบทที่ 4 หัวข้อเรื่อง “泰国学生学习汉语名量词偏误分析及教学建议” โดยหยิบยกตารางผลการวิเคราะห์ออกมานำเสนอบางส่วน จากนั้นต่อยอดกรอบแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับข้อผิดพลาดคำลักษณนามจีนในด้านไวยากรณ์ภาษาจีน ตามแนวคิดของนักภาษาศาสตร์ชาวจีนเพื่อเป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ข้อผิดพลาดให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

References

- Aiemworamet, T. (2010). *Chinese –Thai Dictionary*. Bangkok: Ruamsarn Press. [in Thai]
- Chen, X. (2012). *Cong Duiwai Hanyu jiaoyu xianzhuang kanqi fazhan qushi (From the Current Situation of Foreign Language Education and its Development Trend)*. School of Literature, Southwest University. [in Chinese]
- Fan, X. (2009). *Hanyu he Taiyu getiliangci duibi yanjiu (A comparative Study on classifiers of Chinese and Thai)*. Doctor's thesis, Beijing Language and Culture University. [in Chinese]
- Gass, S. & Selinker, L. (2008). *Second Language Acquisition: An Introductory Course*. New York: Routledge/Taylor and Francis Group.

- Sodsonghrit, M. (2015). Zhuang Language: Chinese Scholars' Perspective on Thai language in China. *Cultural Approach*, 15(28), 68-81. [in Thai]
- Tungsirivat, K. (2017). Learning Chinese for pragmatics of student teaching Chinese as a foreign language Faculty of Education Silpakorn University. *Verridian E-Journal, Silpakorn University*, 10(1), 582-591. [in Thai]
- Wang, L. (1985). *Zhongguo Xiandai Yufa*. Jinan: Shandong Education Press. [in Chinese]
- Xun, L. (2009). *Duiwai Hanyu jiaoxue yinlun (A Introduction to Teaching Chinese as a Second Language)*. Beijing: Beijing Language and Culture University Press. [in Chinese]

Name and Surname: Ammara Apaipong

Highest Education: Doctoral of Arts, Nanjing Normal University, China

University or Agency: Suratthani Rajabhat University

Field of Expertise: Chinese, Teaching Chinese